

GR Slibverwerking 2009: toetreding Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Dossiernummer: 1537

Gevraagd besluit VV:

De VV:

1. Neemt kennis van het voorstel dat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aandeelhouder B wordt in HVC.
2. Neemt kennis van het besluit van de GR Slibverwerking om, onder voorwaarde dat Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toetreedt tot de GR Slibverwerking 2009, in de aandeelhoudersvergadering van HVC in te stemmen met:
 - het voorstel tot toetreding van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als aandeelhouder B;
 - het voorstel voor de investering in een slibdroger voor een bedrag van maximaal € 30 miljoen, en deze te financieren onder de garantstellingsbepaling van artikel 7 van de ballottageovereenkomst aandeelhouders B.
3. Verleent toestemming aan dijkgraaf en hoogheemraden om de (bepalingen van de) GR Slibverwerking 2009 te wijzigen opdat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als deelnemer kan toetreden tot die GR.

1. Probleemstelling

Delfland is deelnemer in de GR Slibverwerking 2009 (GR). De vijf deelnemende waterschappen hebben hun aandelen B in HVC ingebracht in de GR. Aandelen B hebben betrekking op de slibverwerkingsactiviteiten door HVC. Aandeelhouders B staan garant voor investeringen in de slibverwerkingsinstallaties van HVC. De GR is 12% aandeelhouder in HVC en behartigt de belangen van de aangesloten waterschappen.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is aandeelhouder A (7 stuks) in HVC. HHNK droogt haar slib met gas en wil van gas los. HHNK heeft met HVC een plan uitgewerkt om een slibdroger te bouwen in Alkmaar die slib droogt met de restwarmte van de afvalverbrander van HVC. De investeringsomvang is 30 miljoen euro.

HHNK en HVC stellen voor dat HHNK aandeelhouder B wordt in HVC door conversie van 7 aandelen A naar aandelen B en een emissie van 113 aandelen B. Dit is passend bij de slibhoeveelheid die HHNK inbrengt.

In de aandeelhoudersvergadering van HVC van december wordt aan de bestaande aandeelhouders B gevraagd of ze instemmen met het toetreden van HHNK als aandeelhouder B en de daaraan gerelateerde aanpassing van de statuten van HVC, en of ze instemt met de investering in de slibdroger van 30 miljoen onder garantstelling van de aandeelhouders B. De GR is de enige aandeelhouder B in HVC.

De GR is voornemens om in de aandeelhoudersvergadering in te stemmen onder voorwaarde dat HHNK toetreedt tot de GR.

Voordelen voor de GR:

- Vergroting zeggenschap in HVC, het aandeelhoudersbelang stijgt van 12% naar 15,1%;

- Versterking zeggenschap in HVC doordat de waterschappen in de GR dezelfde bedrijfswaarden voor slibeindverwerking delen;
- Meer draagkracht voor de opvolging en verduurzaming van de slibeindverwerking per 2028;
- De slibdroger verduurzaamt de wijze van slibeindverwerking voor de GR;
- We doen ervaring op met meerdere technieken;
- De slibdroger wordt modulair gebouwd, de capaciteit kan modulair uitgebreid worden;
- Verlaging kwetsbaarheid in de slibeindverwerking.

Toelichting kwetsbaarheid in slibeindverwerking

Incidenteel is de slibverwerkingscapaciteit van de slibverbrander van HVC in Dordrecht onvoldoende voor het verwerken van het slib van de waterschappen in de GR.

Dit komt door:

- Seizoens-fluctuaties op de zuiveringen
- Onderhoud van de slibgisting-, voor- of nabezinktanks op de zuiveringen
- Onderhoud aan of storingen in delen van de slibverbrandingsinstallatie in Dordrecht

In Nederland is een tekort aan slibverwerkingscapaciteit. Hierdoor kan HVC niet altijd uitwijken naar andere slibverwerkers en loopt ze het risico dat het slib gestort moet worden. Storten van slib is slecht voor het milieu en kostbaar.

Tot op heden slaat HVC het slib dat niet verwerkt kan worden tijdelijk op in boten. Dit opgeslagen slib wordt vervolgens weer verwerkt zodra er voldoende capaciteit beschikbaar komt. Dit is duurzamer dan storten, maar wel heel kostbaar.

Om de kwetsbaarheid voor de aandeelhouders B te verlagen voorziet het plan voor de slibdroger in het realiseren van 40.000 ton extra capaciteit.

2. Beoogd effect

De VV verleent toestemming aan dijkgraaf en hoogheemraden om de (bepalingen van de) GR Slibverwerking 2009 te wijzigen opdat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als deelnemer kan toetreden tot die GR.

3. Kernboodschap

Door toetreding van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier tot de GR Slibverwerking 2009 wordt zeggenschap van de waterschappen in HVC versterkt en vergroot, de draagkracht voor een verduurzaming van de slibeindverwerking per 2028 vergroot en de kwetsbaarheid in de slibeindverwerking verlaagd. Daarom wordt de VV gevraagd toestemming te verlenen aan dijkgraaf en hoogheemraden om de (bepalingen van de) GR Slibverwerking 2009 te wijzigen opdat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als deelnemer kan toetreden tot die GR.

4. Historie - eerdere besluitvorming

In 1990 heeft Delfland samen met andere waterschappen DRSH N.V. opgericht en werd het waterschap mede-eigenaar in de slibverbrandingsinstallatie in Dordrecht.

Op 19 november 2009 heeft de verenigde vergadering ingestemd met de overname van de aandelen van de gezamenlijke waterschappen in DRSH door HVC, in ruil voor aandelen in HVC. Verder heeft zij ingestemd met de oprichting van, en deelname van Delfland, in de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009 en het onderbrengen van de aandelen in HVC in deze gemeenschappelijke regeling. Het college van Delfland is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009.

5. Regelgeving en Beleid

Toetreding tot de GR is een besluit van alle huidige deelnemers in de GR. Art. 50 Wet GR en eist dat bij collegeregelingen als deze, de VV instemming verleent aan het college, voordat het college zelf tot wijziging van de GR Slibverwerking 2009 kan besluiten.

6. Financiën

De GR is momenteel 12% aandeelhouder in HVC. Met het voorgenomen besluit wordt dit 15,1%. Op dit moment staat Delfland garant voor 24% van de garantstellingen door de GR aan HVC. Na toetreding van het HHNK daalt het percentage waarvoor Delfland garant staat naar 18%.

De totale garantstelling voor de GR stijgt van € 25 miljoen naar € 55 miljoen door de investering van € 30 miljoen in de slibdroger. Voor de garantstelling ontvangt Delfland jaarlijks een provisie. Deze garantstellingsprovisie gaat in vanaf het jaar van ingaan van leningen voor de bouw van de slibdroger oplopen van € 57.582,- naar ca. € 100.000,- per jaar. De bouw staat gepland voor 2020-2021.

7. Duurzaamheid

Het gedroogde slib wordt verbrand in de bio energiecentrale (BEC) van HVC. Middels de BEC, de stoomturbine van de slibverbrandingsinstallatie en de wind op zee participaties, wekt HVC duurzame energie op. Haar aandeelhouders kunnen deze naar omvang van aandeelhoudersbelang toerekenen aan hun duurzaamheidprestaties. De bijdrage aan duurzame energie die toebedeeld mag worden aan de GR Slibverwerking 2009 wordt naar rato verdeeld over de hierin deelnemende waterschappen.

De extra uitgifte van aandelen B leidt tot een verwatering van de (administratieve) toedeling van duurzame energie naar de huidige aandeelhouders B (van 12% naar 11,6%). Aan de andere kant genereert de nieuwe slibdroger nieuwe duurzame energie. Het is nog niet bekend of dit het effect van genoemde verwatering volledig compenseert.

8. Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

9. OR/GO

N.v.t.

10. Risico- en beheersmaatregelen

Garantstellingsrisico blijft gering

Indien HVC niet (meer) aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen zal de financier bij de garantstellers aankloppen voor geld. Omdat de tarieven van HVC hoog genoeg zijn om aan alle verplichtingen te voldoen, lopen de waterschappen in de praktijk een gering risico voor hun garantstelling. De klanten van HVC zijn nagenoeg allen direct of indirect overheden (gemeenten en waterschappen) die kredietwaardig zijn, als aandeelhouder een langdurig commitment zijn aangegaan, en aan de betalingsverplichtingen richting HVC kunnen voldoen.

Beheersmaatregel:

Geen. De garantstelling is beperkt doordat deze naar rato en niet hoofdelijk is.

Investeringsrisico is gering

De investering in de slibdroger wordt geraamd op € 30 miljoen. Een dergelijke investering vereist de goedkeuring van de algemene aandeelhoudersvergadering van HVC. Om meer zekerheid over de beslissing te verkrijgen heeft HVC een onafhankelijk adviesbureau om een second opinion gevraagd op de criteria: strategisch, de positie van de waterschappen, financiën, duurzaamheid, operationeel en nieuwbouw. De conclusie van het bureau is dat er geen doorslaggevende redenen zijn om de voorgenomen investering in de slibdroger te heroverwegen. De keuze heeft substantiële voordelen voor de verschillende stakeholders. Daarnaast is de business case solide en zijn de belangrijke risico's voldoende in kaart gebracht en waar nodig gemitigeerd.

Beheersmaatregel:

Het langdurig aangaan van verbintenissen middels het aandeelhouderschap biedt de beste garantie op het terugverdienen van de investering.

11. Communicatie (in- en extern)

Na positieve besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering. Nader af te stemmen in de GR.

12. Bekendmaking en vervolgprocedure

N.v.t.

13. Bevoegd orgaan

De VV. Op basis van art. 50 Wgr, dienen dijkgraaf en hoogheemraden -vooraf- toestemming te verkrijgen van de VV om een GR te mogen wijzingen.

14. Toelichting

In verband met een beoogde investering in de bouw van een slibdroger in Alkmaar, hebben Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en HVC de wens uitgesproken om HHNK te laten aansluiten bij de aandeelhouders B van HVC.

Voor HHNK spelen de volgende overwegingen een rol. De bestaande slibdroger te Beverwijk is oud, verbruikt gas, is economisch afgeschreven en nadert het eind van de technische levensduur. In mei 2017 heeft HHNK het Klimaat- en Energieprogramma (KEP) vastgesteld waarin de ambitie is opgenomen in 2025 energie en CO₂-neutraal te zijn. Een van de omschreven maatregelen is een aardgas loze slibverwerking. De kern van het plan is dat het slib van HHNK wordt in een nieuw te bouwen slibdroger te Alkmaar. De droger gebruikt daarvoor restwarmte van de naastgelegen Afval Energiecentrale van HVC. Het gedroogde slib wordt verbrand in de bio energiecentrale van HVC in Alkmaar.

HVC bouwt de slibdroger op een terrein nabij de afvalverbrandingsinstallatie te Alkmaar. De slibdroger wordt modulair gebouwd en de capaciteit kan uitgebreid worden. De capaciteit is afgestemd op de hoeveelheid slib van HHNK, met een overcapaciteit van 40.000 ton per jaar. Naar deze overcapaciteit kan HVC uitwijken. Het nieuwe slibdroger verlaagt daarmee de kwetsbaarheid voor de GR.

De planning is om de slibdroger in 2022 in bedrijf te nemen. Verder is het mogelijk om later de capaciteit te vergroten. Niet alleen is er nog restwarmte over, maar er is ook voldoende ruimte op het terrein.

De businesscase is doorgerekend met het uitgangspunt van een integraal slibverwerkingstarief dat voor alle waterschappen hetzelfde is en de voorwaarde dat de investering niet leidt tot een verhoging van het huidige verwerkingstarief. De second opinion door een onafhankelijk adviesbureau op de criteria: strategie, positie van de waterschappen, financiën, duurzaamheid, operationeel en nieuwbouw, concludeert dat er geen doorslaggevende redenen zijn om de voorgenomen investering in de slibdroger te heroverwegen. De keuze heeft voordelen voor de verschillende stakeholders. De business case is solide en de belangrijke risico's zijn voldoende in kaart gebracht en waar nodig gemitigeerd.

De aandeelhoudersvergadering van HVC besluit in december 2019. De bestaande aandeelhouders B hebben hierin een beslissende stem. Dat zijn de vijf andere waterschappen die, via de GR Slibverwerking 2009 (GR) aandeelhouder zijn in HVC. De GR is voornemens om in de aandeelhoudersvergadering in te stemmen onder voorwaarde dat HHNK toetreedt tot de GR.

HVC kent verschillende typen aandelen. De gemeenten zijn in de meeste gevallen aandeelhouder A en de deelnemende waterschappen zijn aandeelhouder B. Aandeelhouder

type B betekent dat de waterschappen niet deelnemen in of garant staan voor projecten die geen verband houden met de waterschapstaken. In het verleden is HHNK ooit toegetreden tot HVC (zonder tussenkomst van de GR) als aandeelhouder, voordat de kwestie van de hierboven genoemde garantstelling aan de orde was. HHNK is nu aandeelhouder A, dit aandelenpakket zal worden omgezet in aandelen B onder voorwaarde dat HHNK toetreedt tot de GR.

De slibdroger is een aanzienlijke investering voor HVC waarbij zij eist dat de afnemers zich weer voor een lange termijn aan HVC verbinden, als aandeelhouder en als afnemer.

De GR zet in op de bedrijfswaarden continuïteit, duurzaamheid, circulariteit, eerlijke prijs. Tot nu toe wordt dit geleverd en zijn de aandeelhouders in HVC verzekerd van continuïteit. Als GR trekken de waterschappen samen met HVC op in het maken van een toekomstplan na 2028, als de slibverbrandingsinstallatie in Dordrecht is afgeschreven, vanuit gedeelde belangen en bedrijfswaarden.

De waterschappen treden via deelname in de GR gezamenlijk op als aandeelhouder in HVC. Op dit moment nemen vijf waterschappen deel in de gemeenschappelijk regeling. Daar zou nu een zesde bijkomen en daarmee staan zij sterker als één partij met een groter aandelenbezit (van 12% naar 15,1% aandelen) in HVC.

Het uitgangspunt bij het deelnemen aan een GR is 'samen uit, samen thuis'. Alle waterschappen nemen onder dezelfde voorwaarden deel met dezelfde looptijd. De risico's en de voordelen worden daarmee samen gedeeld.

De slibdroger verlaagt de kwetsbaarheid van de slibeindverwerking voor de GR op korte termijn. Vergroting en versterking van de GR biedt een kans om robuustheid, verduurzaming, continuïteit én flexibiliteit in technieken te realiseren.

Voorgelegd besluit van HVC aan de aandeelhoudersvergadering van 11 december 2019

1. Statuten

Wijziging van de statuten van NV HVC, inhoudende verhoging van het maatschappelijk kapitaal B, om het mogelijk te maken dat extra aandelen B worden uitgegeven;

2. Aandelen

Het verlenen van goedkeuring aan de voorgenomen conversie van 7 aandelen A naar B en uitgifte van 113 aandelen B aan HHNK, met uitsluiting van het voorkeursrecht van de bestaande aandeelhouders B;

3. Investing

Instemming met de voorgenomen investering in de SDI-Alkmaar voor een bedrag van maximaal € 30 miljoen, te financieren onder de garantstellingsbepaling van artikel 7 van de ballotageovereenkomst aandeelhouders B.

Aangezien de omvang van de beoogde investering het bedrag van € 10 miljoen overschrijdt, vraagt dit voornemen goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders van HVC (AVA). Overigens is het gebruikelijk dat de groep letteraandeelhouders voor wie de investering niet of minder inhoudelijk en financieel relevant is, zich bij deze besluitvorming terughoudend opstelt.

Besluitvormingsproces HVC-GR-Waterschappen

1 maart 2019	Voornemen tot investering en toetreding HHNK geïntroduceerd en besproken met ambtenaren en bestuurders waterschappen
--------------	--

mei 2019	AVA HVC: Voornemen tot investering bekend gemaakt in AVA
1 juli 2019	GR: Beeldvorming toetreding HHNK bij nieuwe bestuurders GR Slib
28 augustus 2019	GR: Opinievorming over toetreding, financiën en governance
september 2019	Waterschappen: Afstemming binnen colleges (en directie)
18 september 2019	HHNK: Definitief besluit over toetreding HVC aandeelhouder B
23 september 2019	GR: instemmen met conceptbesluit ter voorlegging aan de VV's van de Waterschappen
november 2019	Waterschappen: voorleggen toetreding HHNK tot GR aan de VV
2 december 2019	GR: definitief besluit stemadvies
11 december 2019	AVA HVC: definitief besluit toetreding HHNK.

15. Bijlagen

N.v.t.

Ontwerpbegroting 2020, Kadernota 2020 en Jaarrekening 2018 van de GR Slibverwerking 2009

Dossiernummer : 1537
Vergaderdatum : 21-11-2019

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 15-10-2019, dossiernummer 1537;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen;

overwegende dat:

- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toe wil treden tot de GR Slibverwerking 2009
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toe wil treden als aandeelhouder B in HVC

Gelet op:

- artikel 50 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Besluit:

De VV:

1. Neemt kennis van het voorstel dat het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aandeelhouder B wordt in HVC.
2. Neemt kennis van het besluit van de GR Slibverwerking om, onder voorwaarde dat Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toetreedt tot de GR Slibverwerking 2009, in de aandeelhoudersvergadering van HVC in te stemmen met:
 - het voorstel tot toetreding van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als aandeelhouder B;
 - het voorstel voor de investering in een slibdroger voor een bedrag van maximaal € 30 miljoen, en deze te financieren onder de garantstellingsbepaling van artikel 7 van de ballotageovereenkomst aandeelhouders B.
3. Verleent toestemming aan dijkgraaf en hoogheemraden om de (bepalingen van de) GR Slibverwerking 2009 te wijzigen opdat het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als deelnemer kan toetreden tot die GR.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21-11-2019

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

de Voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt